

Katowice, dnia 6 maja 2026 r.

INFORMACJA Nr 10s/2025/EW

w sprawie wyrzutu gazów (metanu) i skał oraz wypadku zbiorowego (dwa wypadki śmiertelne i jeden wypadek powodujący czasową niezdolność do pracy), zaistniałego w dniu 22 grudnia 2025 r. o godzinie 17¹⁰, w dowierzchni N-9, w pokładzie 404/4+405/1, w JSW S.A. KWK „Pniówek” w Pawłowicach.

Wyrzut gazów (metanu) i skał oraz wypadek zbiorowy zaistniał w przodku dowierzchni N-9, w pokładzie 404/4+405/1.

Pokład 404/4+405/1 o miąższości od 3,4 m do 5,9 m i nachyleniu około 5° zaliczony został do IV kategorii zagrożenia metanowego, III kategorii zagrożenia wyrzutami gazów i skał, klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego oraz I stopnia zagrożenia wodnego. W stropie pokładu zalegały: iłowce o grubości 5,5 do 7,7 m, powyżej pokład 404/3 o miąższości 0,75 do 1,3 m, następnie iłowce z przerostami mułowca o grubości 25 do 26 m.

W północnej części partii N-2 obszaru górniczego „Krzyżowice III”, w pokładzie 404/4+405/1 zaplanowano i prowadzono roboty przygotowawcze dla projektowanej ściany N-9. Wykonano chodnik N-10a, a następnie z tego chodnika rozpoczęto drążenie dowierzchni N-9.

Dowierzchnię N-9 drążono z wykorzystaniem kombajnu chodnikowego typu R-150 w obudowie typu ŁPzm-V/TH70/4/6,7x4,4 z rozstawem odrzwi wynoszącym 0,8 m. Obudowa stabilizowana była rozporami stalowymi dwustronnego działania, a jej opinkę stanowiły siatki stalowe zgrzewane typu zaczepowego. Roboty górnicze prowadził oddział GRP-2. Wytwarzano przewietrzanie było wentylacją kombinowaną przy użyciu trzech szeregowo połączonych wentylatorów typu ES 9-700/110 i lutniociągu z lutni elastycznych o średnicy 1200 mm zakończonego lutnią wirową typu WIR700, którymi do przodka dostarczano powietrze w ilości około 960 m³/min. W przodku zastosowano urządzenie odpylające typu UO-630.

Rejon drążonej dowierzchni N-9 zabezpieczony był urządzeniami gazometrii automatycznej.

Do dnia 22 grudnia 2025 r. wydrążono około 102 m dowierzchni N-9.

W dniu 22 grudnia 2025 r. na zmianie „B” rozpoczynającej się o godzinie 12⁰⁰ sztygar zmianowy oddziału GRP-2 skierował 6 pracowników oddziału GRP-2, w tym górnika przodowego i górnika kombajniste do robót związanych z drążeniem dowierzchni N-9. Ponadto w rejonie drążonej dowierzchni N-9 zatrudnionych było 5 pracowników. W trakcie robót związanych z urabianiem kombajnem lewej strony czoła przodka o

godzinie 17¹⁰ wystąpił wyrzut gazów (metanu) i skał powodujący wypchnięcie materiału skalnego na odcinku około 23 m od czoła przodka, o objętości ok. 240 m³, zasypując wyrobisko i kombajn chodnikowy. Czujniki metanometrii automatycznej w przodku dowerzchni N-9 zarejestrowały wzrost stężeń metanu do 86%. Trzej pracownicy: górnik przodowy, górnik kombajnista i górnik zostali przysypani wyrzuconym materiałem skalnym. Górnika uwolnił sztygar zmianowy i wraz z ośmioma pracownikami zatrudnionymi w dowerzchni N-9 i chodniku N-10a w pokładzie 404/4+405/1 wycofali się o własnych siłach do opływowego prądu powietrza. Pięciu z nich użyło aparatów uciezkowych. Dwóch pozostałych pracowników nie wycofało się i brak było z nimi kontaktu. Pracownicy, którzy wycofali się o własnych siłach, po wyjeździe na powierzchnię zostali przebadani przez lekarza, który stwierdził u pracownika uwolnionego spod urobku przez sztygara zmianowego uraz ręki powodujący czasową niezdolność do pracy. W związku z wyrzutem gazów (metanu) i skał oraz brakiem kontaktu z dwoma pracownikami, o godzinie 17²⁵ dyspozytor ruchu zakładu górniczego rozpoczął prowadzenie akcji ratowniczej. Podczas akcji zlokalizowano przysypanych urobkiem pracowników, a następnie uwolniono ich spod niego. Poszkodowanych po uwolnieniu przetransportowano do bazy, gdzie lekarz stwierdził ich zgon. Wejście do chodnika N-10a w pokładzie 404/4+405/1 zabezpieczono. Kierownik akcji ratowniczej zakończył jej prowadzenie w dniu 23 grudnia o godzinie 3³⁷. Łącznie do wyrobisk wydzielilo się około 17 280 m³ metanu.

Akcję ratowniczą prowadzono z udziałem zastępów własnych kopalni, kopalń sąsiednich i zastępów CSRG w Bytomiu.

Akcja ratownicza nadzorowana była przez Okręgowy Urząd Górniczy w Rybniku przy współudziale Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach.

W dniu 29 grudnia 2025 r., przeprowadzone zostały oględziny miejsca wyrzutu gazów (metanu) i skał oraz wypadku zbiorowego.

Przyczyną wypadku zbiorowego (dwóch wypadków śmiertelnych i jednego wypadku powodującego czasową niezdolność do pracy) był wyrzut gazów (metanu) i skał do przestrzeni dowerzchni N-9 w pokładzie 404/4+405/1.

W związku z wyrzutem gazów (metanu) i skał do wyrobisk oraz wypadkiem zbiorowym Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku wydał decyzje:

1. z dnia 23 grudnia 2025 r. wstrzymującą ruch zakładu górniczego w Jastrzębskiej Spółce Węglowej SA KWK „Pniówek” w Pawłowicach, w części dotyczącej drażenia chodnika N-9 w pokładzie 404/4+405/1. Uwarunkował wznowienie ruchu zakładu górniczego w części dotyczącej drażenia ww. wyrobiska po określeniu przez Zespół do rozpoznawania i zwalczania zagrożeń w składzie poszerzonym o specjalistów warunków dalszego bezpiecznego drażenia, uwzględniających środki zapobiegania zagrożeniom: metanowemu, wyrzutami gazów i skał, geogazodynamicznemu i zawałowemu, które współwystępując poprzez wzajemne na siebie oddziaływanie mogą spowodować nietypowe, nasilone przejawy swojego występowania, w szczególności w sąsiedztwie uskoku Krzyżowickiego I;

2. z dnia 23 grudnia 2025 r. nakazującą:

- zabezpieczyć dojście do chodnika N-10a, dowiezchni N-9 i chodnika N-9 w pokładzie 404/4+405/1 do czasu przeprowadzenia oględzin miejsca zaistniałego wyrzutu gazów i skał oraz wypadku zbiorowego,
- ustalić szczegółowe zasady przeprowadzenia oględzin miejsca zaistniałego wyrzutu gazów i skał oraz wypadku zbiorowego z uwzględnieniem stanu zagrożeń w tych wyrobiskach, w oparciu o opinię zespołu ds. rozpoznawania i zwalczania zagrożeń w składzie poszerzonym o specjalistów;

3. z dnia 29 grudnia 2025 r. po przeprowadzonych oględzinach nakazującą:

- ustalić warunki prowadzenia robót w dowiezchni N-9 w pokładzie 404/4+405/1 w związku z zaistniałym wyrzutem gazów i skał w oparciu o ustalenia zespołu do spraw zagrożeń w składzie poszerzonym o specjalistów w zakresie wentylacji i wyrzutów gazów i skał. O podjętych działaniach należy poinformować tut. Urząd.
- zabezpieczyć dojście do dowiezchni N-9 w pokładzie 404/4+405/1 do czasu ustalenia warunków prowadzenia robót;

4. z dnia 29 grudnia 2025 r. po przeprowadzonych oględzinach wstrzymującą ruch zakładu górniczego JSW SA KWK Pniówek w Pawłowicach w części dotyczącej prowadzenia robót górniczych polegających na drażeniu chodnika N-9 w pokładzie 404/4+405/1 za wyjątkiem niezbędnych prac profilaktycznych i organizacyjno-technicznych na warunkach ustalonych przez kierownika ruchu zakładu górniczego na podstawie opinii kopalnianych zespołów ds. rozpoznawania i zwalczania zagrożeń w ruchu zakładu górniczego poszerzonych o specjalistów w zakresie wentylacji i wyrzutów gazów i skał.

Uwarunkował wznowienie ruchu zakładu górniczego w chodniku N-9 w pokładzie 404/4+405/1 po ponownym przeanalizowaniu bezpiecznego prowadzenia robót górniczych w przedmiotowym rejonie.

Informację opracowano na podstawie danych z Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku.